

BOB Nieuws

ORGAAN VAN DE BELANGENVERENIGING OUD-MEDEWERKERS KONINKLIJKE BRILL NV

Drieëntwintigste jaargang, nr. 2

Juni 2023

<https://bobnieuws.nl/>

Inhoud van dit nummer

- **Pensioenchroniek 1 maart 2023 – 31 mei 2023 – Pag. 1**
- **Verenigingschroniek 1 maart 2023 – 31 mei 2023 – Pag. 2**
- **Aandeelhoudersvergadering Brill – Pag. 2**
- **Interview met oud-collega Fokke Dijkema – Pag. 3**
- **In memoriam – Pag. 4**
- **Brill nieuws – Pag. 5**
- **Het verenigingsbestuur – Pag. 6**

Pensioenchroniek 1 maart 2023 – 31 mei 2023

Verder uitstel invoering nieuw pensioenstelsel

Tijdens het debat over de Wet Toekomst Pensioenen op 22 en 23 mei in de Eerste Kamer heeft de minister toegezegd de uiterste termijn waarbinnen de pensioenregelingen moeten zijn aangepast met een jaar te verlengen tot 1 januari 2028. Dit is niet alleen weer een jaar later dan eerder besloten, maar bovendien heeft de minister twee ‘weegmomenten’ aangekondigd om te kijken of er toch niet nog meer tijd nodig is.

Nieuwe pensioenwet aangenomen in Eerste Kamer

Zoals verwacht heeft de Eerste Kamer op 30 mei ingestemd met de Wet Toekomst Pensioenen. Dezelfde partijen die in de Tweede Kamer vóór de wet stemden, zorgden ook nu voor een meerderheid (VVD, CDA, CU, D’66, PvdA, GL, SGP en Volt). De wet wordt ingevoerd per 1 juli 2023.

Koepel Gepensioneerden: De kogel is door de kerk

De Koepel Gepensioneerden heeft in een reactie laten weten niet tevreden te zijn met de wet maar is wel tevreden over een aantal verbeteringen die sinds het

Pensioenakkoord in 2019 nog zijn aangebracht. De KG roept minister en kamer op niet stil te zitten en na te denken over manieren om de wet verder te verbeteren met als absolute prioriteit de koopkracht van de pensioenen. Ze heeft aangekondigd dat ze scherp zal toezien op het nakomen van het toegezegde hoorrecht voor verenigingen van gepensioneerden [zoals de BOB] bij de zgn. Transitieplannen. In deze plannen wordt uitgewerkt hoe het pensioenfonds de overgang naar het nieuwe stelsel gaat aanpakken.

Dekkingsgraden in Nederland stabiliseren

Bij PGB is de beleidsdekkingsgraad iets gezakt, van 119% in januari naar 118% in april (april 2022: 114%). Hiermee presteert PGB iets minder dan het gemiddelde van alle pensioenfondsen gezamenlijk dat volgens de pensioenthermometer van AON in april uitkwam op 120% (januari 2022: 111%). Ter herinnering: de beleidsdekkingsgraad is de dekkingsgraad die pensioenfondsen gebruiken om te toetsen of zij voldoende buffers hebben en om de hoogte van indexaties te berekenen.

bronnen: Pensioenthermometer AON, website PGB

Verenigingskroniek 1 maart 2023 – 31 mei 2023

Bestuur herbenoemd op ALV 11 april 2023

Op dinsdag 11 april vond de jaarlijkse ledenvergadering plaats. Brill was wederom zo vriendelijk om ons vergaderruimte ter beschikking te stellen. Er waren ditmaal tien leden aanwezig, inclusief bestuursleden. Acht leden hadden zich afgemeld, maar wel de stemverklaring ingevuld. In de vergadering deed het bestuur verslag van haar activiteiten in het voorbije jaar en haar plannen voor de toekomst. Alle bestuursvoorstellen werden unaniem aangenomen. Het bestuur werd decharge verleend voor het afgelopen kalenderjaar. De huidige termijn van de drie bestuursleden loopt af en bij ontstentenis van tegenkandidaten heeft de vergadering ze allen herbenoemd voor een volgende termijn van drie jaar per 1 juli a.s. Penningmeester Jan Kalkhoven was weliswaar formeel niet herkiesbaar omdat hij er dan drie termijnen heeft opzitten, maar de vergadering besloot hem dispensatie te verlenen voor nog een volgende termijn. Door de actieve inbreng van de leden werd het een zeer geanimeerde vergadering, waarna men naar het Wapen van Voorschoten toog voor een al even geanimeerd vervolg.

Algemene ledenvergadering Koepel Gepensioneerden

Op 15 juni vond in Culemborg een algemene ledenvergadering plaats van de Koepel Gepensioneerden waarbij de BOB is aangesloten. Ter herinnering, de koepel is de grootste seniorenorganisatie van Nederland waarbij ruim 80 verenigingen van gepensioneerden zijn aangesloten met in totaal zo'n 3 miljoen leden. De koepel is tevens één van de prominentste partijen in de nationale Seniorencoalitie.

Het belangrijkste onderwerp deze middag was uiteraard het nieuwe pensioenstelsel. Er zijn inmiddels handreikingen ontwikkeld voor verenigingen van gepensioneerden om invloed uit te oefenen bij de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. We moeten nog uitzoeken in hoeverre we als BOB deze invloed ook bij Brill en de pensioenuitvoerders PGB en Achmea kunnen uitoefenen.

Voorts was er aandacht voor een aantal zogenaamde claimstichtingen die proberen pensioenfondsen te dwingen een schadeloosstelling te laten betalen vanwege onterecht niet verleende indexaties. Voorbeelden hiervan zijn Stichting PensioenVoldoen en Claimstichting Pensioenen. De koepel geeft geen advies over het al dan niet deelnemen in zo'n massaclaim maar baat het niet dan schaadt het niet.

Ook heel interessant was de slotpresentatie van een gespecialiseerde notaris over alle ins en outs van het levenstestament. Hierin kan worden geregeld wat er moet gebeuren op financieel en zorg/medisch gebied in gevallen (tijdelijk) wilsonbekwaam wordt. Getuige de vele vragen uit de zaal een onderwerp dat breed leeft.

Het Pensioen Overleg Orgaan (POO)

Het voorjaarsoverleg van het Pensioen Overleg Orgaan (POO) is niet doorgegaan. De BOB heeft erop aangedrongen bij de Pensioencommissie van de Brill Ondernemingsraad om gezamenlijk het gesprek te openen met Brill over de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel en wil daar ook nadrukkelijk de opgebouwde aanspraken en rechten bij Achmea betrekken. Na de zomer wordt er een gesprek georganiseerd. Wordt vervolgd.

Ledenaantal BOB stabiel

Uit het Jaarverslag over 2022 bleek dat het ledenaantal van de vereniging behoorlijk stabiel is, zo rond de 50 leden. Elk jaar betreuren we het verlies van enkele leden, maar krijgen we er ook weer nieuwe leden bij. Verder zijn nog ca. 125 Brill medewerkers aspirant-lid. Aspirant-leden ontvangen BOB Nieuws, maar hebben verder geen rol in de vereniging.

BOB Nieuws XXIII/1

Op 15 maart is BOB Nieuws XXIII/1 verschenen, met daarin het interview van Francine Edridge met oud-collega (en trouw lid van de BOB Kascommissie) Kees Visser. Wederom dank aan Janjaap Blom voor het verzorgen van de samenstelling van ons verenigingsorgaan.

Aandeelhoudersvergadering Brill

Op 24 mei j.l. is de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Brill gehouden. Om kort te gaan, 2022 was voor Brill een zeer moeilijk jaar, er werd een verlies geleden van € 3,4 mln. (2021: € 3 mln. winst) bij een omzet van € 48 mln. (2021: € 46,9 mln.). Voorgesteld werd om dit jaar geen dividend uit te keren.

De oorzaak van het verlies is het faillissement in oktober vorig jaar van Brill's distributeur Turpin in Engeland.

Turpin verzorgde wereldwijd (behalve Noord-Amerika) de distributie van boeken en tijdschriften. Het gevolg van het faillissement was weggefallen omzet van gedrukte boeken en veel extra kosten en inspanningen om de zaak weer te repareren. Pas nu lijkt de distributie weer op gang te komen. Het spreekt voor zich dat een groot deel van de vergadering in het teken stond van uitleg en vragen over de oorzaak en de aanpak van deze crisis, de grootste sinds decennia voor Brill.

De Raad van Commissarissen bestaat sinds vorig jaar uit vijf personen. Nieuw benoemd in de raad is Theo Huijbers. Voorzitter Robin Hoytema van Konijnenburg stapte op bij het bereiken van het einde van zijn laatste termijn, Theo van der Raadt is gekozen als nieuwe voorzitter.

De Management Board bestaat momenteel uit Peter Hendriks (CEO a.i.), Wim Dikstaal (CFO) en Jasmin Lange (CPO). Zoals wellicht bekend is de vorige CEO na zes maanden weer opgestapt. Voor de herbenoeming van

Jasmin Lange, wier termijn eveneens afliep, wordt nog een bijzondere aandeelhoudersvergadering bijeengeroepen. Het proces om een nieuwe CEO te benoemen is in gang gezet.

Al met al was het dit keer een zeer interessante middag, vooral vanwege de vele goede vragen die vanuit de zaal werden gesteld. De opkomst was behoorlijk, maar toch niet zo druk als in pre-Covid jaren, mogelijk een gevolg van de toenemende concentratie van Brill aandelen in steeds minder handen.

Interview met oud-collega: Fokke Dijkema

door Francine Edridge

In het kort:

- **Geboren:** 1938.
- **Burgelijke staat:** Ongehuwd.
- **Woonplaats:** Leiden.
- **Opleiding:** gymnasium, studie begonnen met Semitische Talen, afgesloten met Talen van het Midden Oosten.
- **Vervoermiddel:** benenwagen, fiets, auto, OV.
- **Sport:** Wandelen.
- **Boek(en):** E. du Perron, *Land van herkomst*. Ida Simons, *Een dwaze maagd*.
- **Film(s):** *Gideon's daughter*. *The girl in the café*.
- **Muziek:** Händel.
- **Hobbies:** zingen, familiegeschiedenis.

Was het, gezien je opleiding, duidelijk dat je in de uitgeverwereld terecht zou komen?

Nee, niet echt.

En was je de naam Brill al ergens tegengekomen?

Halverwege mijn studie heb ik als assistent van een mediëvist gespecialiseerd in de geschiedenis van de Kruisvaarders een reis van vijf maanden gemaakt door het Midden Oosten. De mediëvist wilde daar de overgebleven monumenten van de Kruisvaarders zien. Mijn taak was de motorfiets waarop we reisden besturen, foto's van de monumenten maken en Arabisch spreken. De mediëvist raakte onderweg niet uitgepraat over de service die hij van Brill had gekregen bij de publicatie van zijn proefschrift. Het leek me leuk, zulke tevreden klanten te hebben. Ik heb contact met Brill gezocht en ben er na afstuderen en militaire dienst in dienst gekomen.

Wat waren je eerste indrukken toen je bij Brill kwam en wie heeft je aangenomen?

Een rustig, vriendelijk bedrijf. Ik ben aangenomen door de toenmalige directeur, de heer Wieder. Mijn collega Tom Edridge, kort voor mij in dienst gekomen, en ik zijn in het begin gecoacht door de toen al gepensioneerde adjunct-directeur dhr. van Proosdij.

Welke functie werd je aangeboden?

Oosters redacteur. Later heb ik ook nog enige tijd het fonds Oude Testament beheerd.

En wat waren de indrukken die het personeel op je maakte?? En de verscheidenheid aan mensen en functies.

Vriendelijke, aardige mensen, die in goede harmonie samenwerkten.

Was het werk plezierig en heb je er vreugde aan beleefd?

Het werk was plezierig. Het was steeds een mooie ervaring dat je bij auteurs welkom was alleen al om de mooie, oude, respectabele reputatie van Brill. Het plezier werd lange tijd wel enigszins belemmerd doordat je vrijwel elke auteur die bij Brill een boek zou gaan uitgeven wegens de toen nog zeer hoge drukkosten om een bijdrage in die drukkosten moest vragen. Die omstandigheid maakte ook het opbouwen van een kwalitatief goed fonds moeilijk. Een andere omstandigheid van betekenis was de totstandkoming van gecomputeriseerde verkooplijsten van de leverbare titels (eerder ging dat op met de hand bijgehouden kaarten). Die hielpen enorm bij het bepalen van oplages van nieuwe boeken en leerden ook voor het eerst dat handboeken aanzienlijk beter verkopen dan monografieën.

Heb je nog te maken gehad met strijd in het bedrijf om het een of ander?

In de jaren 1983-1993 was ik naast mijn werk deelnemersvertegenwoordiger in het bestuur van het toen nog bestaande eigen pensioenfonds van Brill, Pensioenfonds Peltenburg. Het bestuur bestond uit een vertegenwoordiger van de directie, een lid van de Raad van Commissarissen en twee deelnemersvertegenwoordigers. Onderdeel van de arbeidsovereenkomsten van Brill met de werknemers was dat Brill het werknemersdeel van de pensioenpremie voor zijn rekening nam. Begin jaren '90 ontstond in het bestuur strijd over de premiekorting die

het bestuur jaarlijks placht te verlenen. De directie en de commissaris wilden een vaste korting, de deelnemersvertegenwoordigers handhaving van de regel van een jaarlijks aan de hand van de jaarresultaten vast te stellen korting. In het jaar 2000 – ik was toen met de VUT – sijpelden berichten door dat het met het pensioenfonds slecht ging. Een ter zake goed geïnformeerde collega adviseerde een gepensioneerdvereniging op te richten. Als oud-bestuurder van het pensioenfonds was ik een aangevozen persoon om daaraan mee te werken. Samen met enige oud-collega's heb ik toen in 2001 de vereniging opgericht in welks krantje u dit interview leest. We hebben in de toen volgende jaren hard gewerkt om de pensioenbelangen van de oud collega's zo goed mogelijk te dienen. Dat ging soms met wat onstuimigheid gepaard. Mede door de inmiddels sterk aangescherpte regelgeving rond pensioenzaken in het algemeen is het nu rustiger, maar er blijft werk te doen.

Hoe lang heb je er gewerkt?

28,5 jaar.

En hoe kijk je nu, na zo veel jaren, terug op Brill?

Het was leuk om te werken bij een bedrijf dat zulke mooie producten maakt als boeken en ondanks ook wel eens dingen die verkeerd gingen een goede naam heeft.

Wat zijn je huidige werkzaamheden?

Bestuurlijk werk, jaarlijks in Oegstgeest de collecte voor de Maag Lever Darm Stichting organiseren.

In memoriam Jan Fehrmann

Op 20 april overleed onze oud-collega Jan Fehrmann.

Jan kwam in 1980 in dienst bij Brill als medewerker op de correctiekamer. Later werd hij medewerker van de bureauredactie en tenslotte hoofd van die afdeling. Drukwerk dat Brill soms in verre landen uitbesteedde bracht voor Jan reizen naar Malta, de Filippijnen en China met zich mee. Nadat Jan met verhoogd pensioen was gegaan bleef hij voor de bureauredactie nog thuis werkzaamheden verrichten.

In de periode van de troebelen in het bedrijf van de jaren '80 van de vorige eeuw was Jan gedurende enige tijd voorzitter van de ondernemingsraad, een functie die in de omstandigheden van toen hoge eisen stelde aan de raad en in het bijzonder aan de voorzitter. Jan bleek een goede onderhandelaar.

Iedere Brillmedewerker die Jan heeft gekend zal zich hem herinneren als een beminlijke collega.

Jan is 79 jaar geworden.

Brill nieuws

Brill lanceert drie nieuwe Diamond Open Access tijdschriften in de Geesteswetenschappen

Brill heeft een samenwerking aangekondigd met de Mohamed Bin Zayed University for Humanities (Abu Dhabi) voor de publicatie van drie nieuwe “Diamond Open Access” tijdschriften op het gebied van Linguistics, Islamic Studies and Philosophy: Applied Linguistics Journal, Islamic Studies Journal en Philosophical Studies Journal. Met de steun van de universiteit worden alle auteurskosten kwijtgescholden. De tijdschriften verschijnen al in 2024 en zullen binnenkort de inzending van artikelen verwelkomen.

Tijdschriftartikelen worden gepubliceerd in het Engels en Arabisch en zijn onderhevig aan peer-review. Diamond Open Access partnerschappen vormen een hoeksteen van het Open Access programma van Brill en dragen bij aan Open Access publiceren in de Geesteswetenschappen en Sociale Wetenschappen, gebieden die in het algemeen afhankelijk zijn van beperkte financiering. Het is de verwachting dat de tijdschriften een kijkje zullen geven in de wetenschap uit het Nabije en Midden-Oosten en internationale samenwerking bevorderen.

Scopus accepteert 169 Brill Boekenseries voor indexering

Met trots heeft Brill aangekondigd dat nog eens 169 boekenseries zijn geaccepteerd voor indexering door Scopus, een van de toonaangevende abstract- en citatiedatabases voor academische publicaties. Alle tijdschriften en boekenseries in de Scopus-database zijn geselecteerd op basis van: hoogwaardig onderzoek, strenge collegiale toetsing en optimale zichtbaarheid,

een regelmatig publicatieschema, geregistreerd ISSN, voorzien van Engelstalige samenvattingen en titels, en openbaar beschikbare publicatie-ethiek. Tot op heden zijn er in totaal al zo'n 300 boekenseries en 250 wetenschappelijke tijdschriften van Brill opgenomen in Scopus.

Brill en de Aga Khan-bibliotheek kondigen samenwerking aan voor Index Islamicus

Brill heeft een perfecte partner gevonden in de Aga Khan Library in Londen om een nieuw thuis te bieden aan de in het Verenigd Koninkrijk gevestigde indexeerders van de Index Islamicus. Deze belangrijke internationale bibliografie indexeert wetenschappelijk werk over alle aspecten van de islam en de

moslimwereld. De Aga Khan-bibliotheek biedt toegang tot al haar gedrukte en online bronnen, evenals een kantoorruimte, om het werk van vier toegewijde indexeerders volledig te ondersteunen. Momenteel bevat Index Islamicus bijna 700.000 records uit meer dan 6.300 tijdschriften.

Brill voegt Duitse imprints toe aan het “Open Access Transformative Agreement” met de Universiteit van Wenen

Brill is een van de grootste Open Access-uitgevers in de Sociale en Geesteswetenschappen. Een Transformative Agreement geeft lees- en publicatierechten voor de volledige tijdschriftencollectie van Brill, inclusief alle titels uitgegeven onder de Duitse imprints Vandenhoeck & Ruprecht, Böhlau en unipress.

Onderzoekers verbonden aan de Universiteit van Wenen hebben nu de mogelijkheid om in alle Brill-tijdschriften standaard een onbeperkt aantal artikelen in Open Access te publiceren, inclusief alle volledige Open Access-titels.

Het verenigingsbestuur

Sam Bruinsma, voorzitter, tel. 06-50254555, e-mail: voorzitterbob@gmail.com

Michiel Thijssen, secretaris, tel. 06-49898344, e-mail: secretariaatbob@gmail.com

Jan Kalkhoven, penningmeester, tel. 070-3684378, e-mail: kalkhoven.jan12@gmail.com

Postadres: Secretariaat BOB, p/a Amerongenstraat 5, 2546 VV Den Haag

Bankrekening: NL 32 INGB 0009 064 579 t.n.v. Belangenver. Oud-medew. Koninklijke Brill NV

Redactie BOB-nieuws: Janjaap Blom, tel. 06-10018383, e-mail: janjaap.blom@gmail.com

Website: <https://bobnieuws.nl/>

Over BOB Nieuws

BOB Nieuws verschijnt drie maal per jaar, in februari, juni en oktober.

Het blad wordt gratis toegestuurd aan de leden en de donateurs, aan de directie en de ondernemingsraad van Brill, aan de Pensioencommissie van de ondernemingsraad van Brill, aan de contactpersoon van de werkgever voor het Pensioenoverlegorgaan van Brill en aan het bureau van koepelorganisatie (KG).

Kosten van andere abonnementen op aanvraag bij de secretaris (voor contactgegevens zie hierboven, in de rubriek "Het verenigingsbestuur").

Over de Vereniging

De Belangenvereniging Oud-medewerkers Koninklijke Brill NV stelt zich ten doel, de belangen van haar leden en van degenen die lid kunnen zijn te behartigen, in het bijzonder met betrekking tot de huidige of toekomstige rechten op pensioen onder collectieve overeenkomsten gesloten door Brill met pensioenuitvoerders.

De Vereniging treedt in het Pensioenoverlegorgaan van Koninklijke Brill NV op als officiële vertegenwoordiger van de pensioengerechtigden en de gewezen deelnemers ('slapers').

De Vereniging is aangesloten bij de Koepel Gepensioneerden (KG).